Рік III. Львів, 17. березня 1929. Porto zapłacone ryczałtem. Ч. 11

ПРАВДА

ІЛЮСТРОВАНИЙ ЧАСОПИС

Виходить що тижня.
Адреса Редакції і Адм.. „ПРАВДА“
Львів, вул. Кльоновича ч. 8. II. пов.
Телефон 4—48.

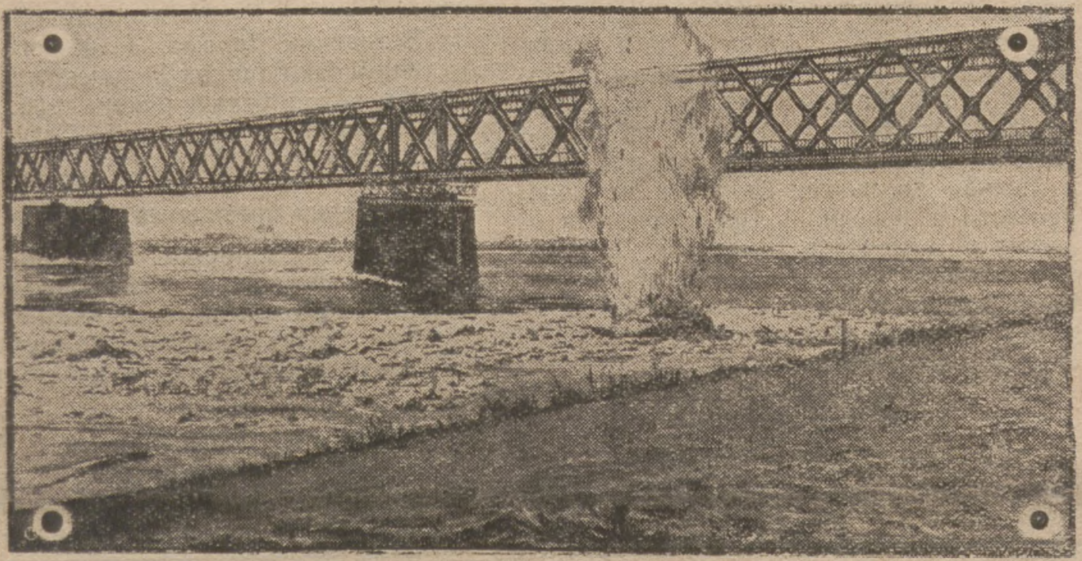
ПЕРЕДПЛАТА
в краю Річно 10 зол. Півріч-но 5 зол. Чвертьрічно 2 зол. 50 сот. Місячно 1 зол
За кордоном: Річно 2 амер. долари або їх рівновартість.
Поодиноке число коштує 20 сот.

Наглий суд у Львові

Зпершу не було певно, чи Мицика, виконавця нападу на грошевого листаря у Львові буде судити звичайний чи наглий суд. Та вкінці рішили судити його наглим судом. Дня 10. ц. м. покінчили слідство й віддали акти прокуратурі. Судова розправа почнеться в четвер 14. ц. м. в 9. год. рано. Присуд подамо в слідуючому числі.

—o—

КРИШЕННЯ КРИГИ.



Коли рушать леди на ріках, великою небезпекою грозять навіть найсильнійшим мостам ледяні криги. Щоби захоронити міст перед заваленням, військо висаджує мінами сперті на стовпах мосту ледяні запори. Образок наш представляє вибух одної такої міни.

Скажена собака на подвірю львівського шпиталю

Дня 11. березня с. р. над раном на подвірю головного шпиталю у Львові, появився великий скажений пес-вовчур. Несамовите його виття збудило шпитальну службу, яка намагалася його вбити. Однак не пішло це так легко зі скаженою собакою. Кинулася вона на шпитального сторожа Клима Біленького, покусала його та його пса, який боронив свого пана. На поміч Біленькому прибіг його товариш Мазур, та паляч Червінський, з другим псом. Однак і їх покусало скажене звіря. На крик ранених збіглося більше людий, які вкінці вбили скажену собаку. В часі гонення за нею покусала вона 12 осіб та двох псів.

Перед катастрофою повені

Наслідком відлиги всій східній Галичині грозить катастрофа повені. Уряд видав відповідні розпорядження. Заздалегідь намічено усунути жителів із 5 тисяч мешкань, що находяться в небезпечних місцях над ріками.

За замах на польського конзуля

В чеській Празі відбувся процес проти Миколи Пазюка, який довершив був невдалого замаху на польського конзуля в Празі Любачевського. Засуджено його на півтора року тяжкої тюрми і на виділення по відбуттю кари з границь Чехословакії.

—o—

Залізнича катастрофа

В Німеччині, на двірці в Гамм поспішний поїзд наїхав на поїзд із худобою. Льокомотива і два вагони поспішного вискочили зі шин. Вісім вагонів тягарового цілком розбиті. Девять осіб віднесло рани. Шісдесять волів згинуло.

За червоним кордоном

В Москві погано. Не те що було тому 10 літ за Леніна ані тому 5 літ по смерти Леніна. Править як правила комуністична партія. Але вона вже розбита у верхах і в низах. Большевицькі ватажки проганяють одні других то на Сибір то закордон. А внутрі партії кипить. „Троцкісти“, це переважно Жиди, розбивають партію. Друкують тайні відозви. Взивають робітників до страйків. Натомісць Сталін і його прибічники вязнять безупинно всіх противників і заповнюють ними всі вязниці, як то бувало за часів царських. Та внутрішня війна пануючої партії, себто коротко кажучи, влади, ведеться на урядовому фронті. А що за фронтом? Яке і чиє запілле? З ким 150,000.000 народу Советського Союзу? Чи за Сталіном, чи за прогнаним Троцьким?

А саме: чи народи Советського Союзу хотять насильного насаджування комун, як се радив Троцький, чи того самого, як се виконує Сталін?

Отже нема найменьшого сумніву, що народи не хотять ані одного ані другого. Вони ненавидять комуну і ведуть проти неї чинну війну. Вистане поглянути до советської преси, а там кождої днини є звістки про партизантську війну на запіллю проти органів фронту. Се значить, що Сталін вже має подвійну війну. На фронті проти „своїх“ і поза фронтом, „дома“, з народніми масами. Та бо і се ще не конець. Народні маси ведуть теж боротьбу при помочі „безчинного спротиву“ відмовляючись сіяти, збирати і продавати збіже по „твердих цінах“ влади, а також купувати її крам по „твердих“ високих цінах. Се вже спричинює голод, головно голод міст.

Ті міста мали би підперти Сталіна. Але вимагайте підпертя від голодних і ще до того знеохочених боротьбою ватажків і всіх комуністів між собою! Все гине, отже гине й запал серед робітничого населення міст.

А се вже найстрашнійше. Совети до остатку держалися власне тим запалом. В найчорнійшу хвилину їх виратовував запал робітництва, якому пособляла єдність партії. Але що вдіяти без єдности і без запалу в такій недолі, де нема ні гроший ні поживи ані спочуття мас? Нема ради, нема ратунку. Треба нових програм, усього нового! Комуністи вже не станують себе цілком касувати і себе поборювати, аби ратувати ситуацію. Вони мусять відійти до історії, але як комуністи.

Тепер виринає питання, чи вони вже самі покинуть зненавиджену всіми владу і втечуть, чи прийде ще якийсь неспо-

дïваний переворот, що їх змете і поставить владу нову. Вже й заповідають, що все те може статись на весну, як буде найбільша голоднеча в Совєтському Союзі.

Тому то так совєти тепер забігають до всіх сусідів, щоби підписали, що не будуть їх нападати.

Сусіди й інші, дальші і більші держави, не противні такій умові. Вони готові підписати проти-воєнні договори із Совєтським Союзом. Бо вони дійсно не хотять війни із Совєтським Союзом. Вони дожидають його упадку. А тоді чужі держави вже мають пляни, що зробити із спадщиною колишньої царської Росії. Одні хотять царя, другі теж, а ще інші ділили-б Росію й Україну на свій спосіб. Навіть Польща готовиться на такий випадок.

Та можна сподіватися, що тії забаганки „добрих сусідів" відносно України не сповняться.

Зазбручанська Україна по кривавім пеклі большевицьким, на його руїнах сама, без їхньої „помочі" зуміє завести лад у рідній хаті. Що той лад не буде опертий на жидівсько-соціялістичних підвалинах — це річ певна. Надоїв усім уже до краю той соціялістичний рай, що тріщить уже в своїх основах.

—o—

Соціялістична конституція

Плян зміни конституції, внесений спільно Польською Партією Соціялістичною, Визволенєм і хлопське'м Стронніцтво'м, домагається розділу Церкви від держави, відмови Церкві всякої помочи від держави і самоуправ, усунення науки релігії зі шкіл, усунення духових від участи в виборах і т. п. Краківський „Час" підчеркує, що се довелоб до скорого морального здичіння народу і викликалоб релігійну боротьбу. „Дзеннік Львовскі" замічує, що висувати домагання боротьби з катол. Церквою в часі, коли та боротьба ведена десятки літ такими державами як Італія і Франція, програла на цілій лінії.

—o—

Зі світа

Польсько-французький договір.

На днях покінчилися в Парижі переговори в справі доповнення польсько-французького торговельного договору. Підпишуть його за пару неділь.

Що діється з Троцьким?

Як виявилося, Троцького вивезли большевики до Туреччини. Тут, у царгородськім совітськім конзуляті держали його під сильною сторожею. По найновійшим вісткам, Троцький мав там обіцяти конзулеви, що не буде вів ніякої ворожої агітації проти теперішного совітського уряду. Щойно тоді пустили його з конзуляту і він замешкав у турецькій гостинниці. Звернувся він із просьбою до совітської влади, щоби позволила його другому синови приїхати з Москви до нього. Троцький не хоче оставати в Туреччині. Він старається о дозвіл поселитися в Німеччині. До ріжних держав звертався він із подібною просьбою, та ні одна не спішиться приняти в себе того могутнього колись большевицького достойника.

Совіти й Ватикан.

Віденські часописи подають вістку з Москви, що большевицький уряд бажає навязати дипльоматичні зносини з Ватиканом та готов іменувати свого амбасадора при Ватикані.

Криваві заворушення в Німеччині.

Під Норимбергою в Німеччині прийшло до кривавої бійки між членами націоналістичної організації „штальгельму", та соціялістичним співацьким союзом. В часі тої бійки кільканайцять осіб віднесло рани.

Червінці тратять вартість.

Большевицькі червінці тратять щораз більше свою вартість. Заграничні банки платять за них ціну 3 рази меншу від тої, яку установили собі большевики. Сподіються, що червінці впадуть ще низше. Упадок вартости большевицьких грошей вказує, що вся внутрішня господарка в большевії з великою скорістю банкротує.

Гувер обняв уряд президента.

Дня 4. березня с. р. відбулося в Вашінґтоні обняття Гувером уряду президента Зединених Держав. З тої нагоди, як у столиці так і в цілих Зединених Державах уладжено безліч ріжних публичних виступів та забав, на які пішли міліони долярів.

Арештування президента Мексика.

З Мексику надійшли сензаційні вісти про арештування мексиканського президента. Разом з ним повстанці мали арештувати шефа генерального штабу і провідника робітничого руху Морнеса.

Порозуміння між большевиками й Англією в справі нафти.

Між англійським та радянським нафтовим промислом прийшло до порозу-

СОФІЯ бар. КІНСБЕРІ

Івась і Гануся

(Продовження).

Дістав гарну платню й визначили йому на житло невеличкий дімок на лісовій галяві. Що був зручний і, як хотів то й трудящий та оглядний парібок, то скоро здобув собі прихильність службодавця. На Івася спокій і тишина, що царила кругом, впливали добре. Та всеж таки почувався він самітний, коли сам мусів варити собі на полуденок яєшню, а на вечерю юшку. Його одиноким домівником був вірний Зельман.

Малий дімок ставав Івасеві з дня на день усе пустіший і самітніший. Він, що так тужив за самостійністю й самотою, бажав собі тепер когось, щоб міг ділити з ним і радощі й горе, щоб міг стояти біля нього товаришем любим.

Частіш заходив вільними годинами до Липчаків, що таксамо гірко відчували відсутність донечки, як він самоту.

Так пройшла зима. Сніг падав густими платками з неба. Івась пробивався засніженою лісною дорогою до перехрестя, де виходила стежка, що вела до залізничого двірця. Сьогодні мала приїхати Гануся на коротку відпустку, а в голові Івася дозріла постанова. Не хотів він уже вести дальше самітнього життя. Вона, що їй він завдячував так багато, не повинна довше служити в чужій стороні. Він хотів узяти її в свій тихий лісовий домик і тамечки повинні вони разом найти своє щастя — так щастя.,.

Засипаний снігом ліс сяв йому веселою, ясною красою, ледво чув холодний вітер, що метав йому в лице морозними сніжинками, таке соняшнє було дожидання в ньому. Як прийшов на перехрестя, спинився, скинув наплечник на камінчику, сів на нього та ждав.

Гень у далі завважав старого Мартина Довбню, як брив снігами через ліс. Ненароком усміхнувся, як пригадав собі цей вечір і свою торжественну відмову в коршмі. Чи тодішні коршемні гості й теперечки взялиб його на язики, колиб знали, кого він дожидається. Та йому байдуже. Він глянув за старим Мартином і сказав півголосом:

— Старий лисе, я попав уже на твої сліди. Яж тепер побережник. Я вже знаюся на тобі.

Вечірні сумерки спадали поволи на зимовий ліс. Сніг лежав кругом на мосі густою білою габою й пригинав до долу галузя чатинних дерев білим тягарем. Через день стопило сонце сніг на галуззі а холодний вечірний вітер перемінив каплі, що спадали, в довгі лискучі скапи. Було зівсім тихо кругом.

Івась глянув на свій годинник. В ясности снігу старався пізнати, де стоїть вказівка. Засвітив сірник і освітив годинник. Вона тепер уже мусить небаром надійти. Не могла піти ніякою іншою дорогою з двірця до дому. Івась підвівся й пішов аж до кінця дороги. Зельман ішов за ним.

Аж — так — там далеко чорна точка. Чи це вона? Парібок глядів із напругою в сутінь зимового вечера. Це мусить бути Гануся. Це була її спішна, легка хода, її струнка, пряма постава.

Гануся наближувалася. На її личку румяному від морозного повітря, появилася радісна черта, коли побачила молодого побережника.

Із веселим „Цай Боже здоровля" подали собі обоє руки й Івась не пішов уже дальше своєю дорогою, тільки відпроваджував Ганусю до дому.

Серце в нього билося голосно. Тепер — тепер зараз бажав він спитати та впевнитися, чи його туга найде заспокоєння. Зробив це в кількох словах:

— Ганусю, чи не моглиб ми ось так у життя піти разом, як ось теперечки йдемо полевою доріжкою?

Вона глянула на нього поважним та певним поглядом. Зрозуміла його.

— А вжеж, колиб можливо! — відповіла з глибоким виддихом. — Та ти знаєш чейже, батьки не можуть дати мені нїщо в віні. Від часу, як батько був недужий, не може вже нїщо заробляти. Батьки мають тільки всего, що

міння в справах однакового поступування на европейських ринках. Дотеперішна взаїмна конкуренційна боротьба між обома промислами виникла була з тої причини, що Англійці вимагали від радянського промислу незначних відсотків на сплату передвоєнних англійських претенсій. Большевики не погодилися на це і зачалася завзята конкуренційна боротьба. Обидві сторони навипередки знижували ціни й побивали себе взаїмно. Вкінці мусіли помиритися. Програли, здається, Англійці, бо відступили від домагань на відшкодовання й дозволили большевикам продавати свою нафту навіть в Англії. По порозумінню зараз ціни на нафту й бензину замітно піднесено.

Голод у Большевії?

Про дійсне господарське положення в Большевії, дізнаємося з самої таки московської „Правди" з 17-го лютого. До 1. 2. 1929 р. — пише „Правда" — зібрано 6.446 тисяч тон збіжжа проти 6.297 тисяч тон минулого року. Виходибо-б усе гаразд. Але як приглянутися близче, то бачимо, що минулого року зібрано жита 1.457 тисяч тон, а цього року лише 731 тисяч, значить на половину менше. Пшениці минулого року зібрано 3.618 тисяч тон, а цього 3.549 тисяч, також менше, кукурудзи минулого року 246 тисяч, цього року 168 тисяч. За це вівса зібрано минулого року 406 тисяч, ячменю 142 тисячі, а цього року вівса 1.040 тисяч і ячменю 419 тисяч, иншого насіння також на 120 тисяч тон більше.

Тайний документ.

Варшавська ґазета „Експрес Поранни" доносить, що одна з литовських ґазет надрукувала ревеляції в справі тайного договору який мала заключити Польща й Румунія. Вістря цього тайного договору звернене проти Литви і Рад. Союзу.

Проти диктатури Сталіна.

Провідники опозиції Риков, Бухарін і Томський вислали письмо до Політчн. бюра. В ньому домагаються вже усунення Сталіна. Таке саме домагання вислали вони до Центрального виконавчого Комітету.

Ґрипа в Берліні.

В Берліні вже третій місяць лютує ґрипа й не можна її знищити. Щоденно занедужує коло 200 нових осіб, це є по одній особі на кожних 20 тисяч осіб.

Уродини президента.

Дня 7-го березня чехословацький президент Т. Масарик дожив 79 літ життя. Президент Масарик належить до найбільше поважаних та цінених голов держав. Помимо свойого поважного віку святкував він свої уродини у повному здоровлю, серед великої радости населення Чехословаччини.

Вісти з Еспанії.

Еспанія укріпляє з поспіхом свої надморські форти, а саме: Ферроль над Атлянтиком, Нову Картаґіну й Маґон на острові Мінорці. Останній порт лежить на лінії Альжир-Марсилія, відси припущення, що ті зброєння проти Франції. Але є голоси, що і проти Італії. Та найлучші укріплення робить Еспанія у Ферролі, в провінції Ґаліції.

Березень це місяць „Доброї Книжки".

Поет братньої любови

(У 115 роковини народин і 68 смерти Т. Шевченка)

(—) Ніводного мабуть народу не почитають так поетів-ґеніїв, як у нас Тараса Шевченка. Чому воно так? Бо ніодин із них не є так рідний, так зрозумілий усім верствам народу, як саме наш Тарас. Його щире, могутнє слово зворушує кожного й високоосвіченого й навіть зівсім неписьменного, до душі кожного промовляє. В цьому його сила, в цьому його великий вплив на ввесь нарід.

І це вже 115 літ, як родився Тарас, а 68 як помер, а вплив його не маліє, його могутнє все живе слово, дальше виховує нас і виковує долю нашу.

І розуміли й розуміють це й передові люде нашого народу й вороги його. Так, і вороги! Ще в сто літ по смерти боявся російський царат його впливу й у століття його уродин, на передодні світової війни поставив на його могилі сторожу.

І ріжні партійні провідники теж бажали використати могутнє слово Тарасове на свою користь, вже по смерти старалися втягнути його в свою партію.

Казали й кажуть націоналісти він наш, бо він ненавидів ворогів так як ми й взивав до пімсти.

Казали й кажуть радикали, соціялісти, комуністи, він наш, бо він виступав в обороні покривджених, в обороні, як вони кажуть тепер „селян і робітників".

Кажуть всякі сектанти він наш, бо він виступав проти цареславної Церкви.

Кажуть вкінці безбожники, він наш, бо нібито Шевченко виступав проти Бога...

дає винаєм поля. З цього мусять жити. Я не моглаб у них нічого просити.

— Маю добру заслуженину — відповів Івась — ми моглиб легко вести простеньке життя. Я не хочу ніякої іншої тільки тебе, Ганусю. Ти була все така добра для мене й так співчувала мені. Я певний, шо без тебе не найду щастя тай знаєш усі мої дуроші вже вивітріли мені з голови. Я тужу за затишним домом тай за тобою тільки.

Ганутя стояла тихо й гляділа на молодого побережника, що глядів на неї з дожиданням. Вона взяла обі його руки:

Так, Івасю, хочемо належати до себе, а дасть Бог будемо й щасливі.

Тоді обняв він її кріпко й пригорнув. Довго стояли ось-такечки обійко в тихому щасті. Ганутя аж тепер відчула, що милосердя й співчуття, що вона мала для юнака, поволи змінилося в теплу, журливу любов-кохання.

Вкінці Ганутя пригадала, що час до дому.

— Чейже мусимо насамперед поговорити з батьком і з матірю, Івасю, чи й вони згідні — сказала з усмішкою.

— Вони обоє не будуть противні завважав Івась — І знаєш, Ганусю, в мойому малому домику є злишня кімнатка. Я думаю, там моглиб спровадитися твої батько й ненька. Воно мило жити з батьками, що люблять нас. Ябажавби такого гарного, привітнього дому!

Уся туга за теплим родинним життям, що йому з малечку не доставало, була в цих словах.

Нішо кращого не мігби ти мені зробити, як це, що батько й ненька жити муть із нами — відповіла Ганутя радісно. — І ти побачиш яких добрих дістанеш батька та неньку!

Потім похилилась та гладила Зельмана, що ласився до неї.

— І тобі буде добре в мене, ти гарне звіря!

Тут надійшов напротив них бородатий мужчина, з наплечником на раменах, з люлькою в куті уст. Коли завважав він, як обоє молоді йшли так равом самі лісною доріжкою, розняв руки й люлькою, що димила, в одній руці, вимахував сильно.

— Но — но — вкінці маємо вас разом. Та бож це була робота, поки звели ми вас до купи. Було праці при вас, як при ніякій іншій парі. Та тепеpечки вже не розійдетеся мені.

Обоє щасливі молодята глянули з усмішкою на себе.

— Що ти собі думаєш, Мартине? Ми тільки від стації йдемо разом до дому!

— Знаю я вже досить і бачу досить, бо маю добрі очі на молодят — відповів старий. — Чи є в вас уже хатинка з цукру в лісі?

— Хатинка з цукру є — засміявся Івась — і добра теша теж.

— Ну, тоді не хибує нічого й я складаю вам бажання! — закликав Мартин.

— Щож скажеш тепеpечки Пасічниковому Семкові? — спитала Ганутя з вдоволеною усмішкою.

— І Танчаківні Улянці? — додав Івась.

— Панство! А грім би вас теє! Тож то буде труду, заки я для цих двоє піднайду когось другого. Мав я вже таку роботу, шоб вони обоє не завязли при нас й щоб ніхто не схопив із під носа належного молодого чи молодої. Тепер буде найкраще, як я зведу Улянку з Семком, то буде славне весіллячко! Та — шоб не забути: коли ваше? Тоді то вже повинен дістати в вас подяку.

Івась тут засміявся знову:

Отукаєшся, Мартине! Ми не справлятимемо ніякого великого весілля. Рано буде вінчання, а потім поїдемо до скелі Пречистої Діви, шоб там у відпустовій каплиці одержати благословенство для нашого господарства. Чиж не так, Ганусю?

Ганутя притакнула:

— А вжеж, я вдоволена.

Гнівно вложив Мартин люльку в кут уст і йшов дальше своєю дорогою:

(Докінчення буде).

——o——

Чи правда це, чи так воно? Ні рішуче ні!

Шевченко любив свій нарід над усе, любив усе, що звязане з народом: любив і цінив минуле болів над сучасністю, дрижав за будучину, любив землю рідну зрошену кровю славних предків, памятки, що оціліли по них, бажав щастя, бажав волі самостійности, народові свойому — та націоналістом-шовіністом він не був! Бо націоналіст-шовініст хоче щастя свойого народу будувати на кривді других народів, а оружям його ненависть і погорда до других народів. А Тарас Шевченко не взивав до ненависти — він тужив за часом, коли всі славяни стануть „добрими" братами й синами „сонця правди", тужив до часу, коли „не буде ні врага, ні супостата, а будуть люде на землі", люде-брати, ближні. У нього не було ненависти до других народів, тому, що вони інші, ненавидів тільки всяку кривду й неправду й проти ньої завзивав „одностайне стати".

Тому наш Тарас ні не радикал, ні не соціяліст, ні не комуніст, хоч як вони стараються вже по смерти ввягнути поета в свою партію. Шевченко не робив ріжниці між шарами народу, йому дорогий був кожен член народу й поміщик і інтеліґент і духовний і міщанин і селянин і ремісник і робітник, коли тільки правдою йшов і любив рідну землю й нарід рідний. Він виступав проти українських поміщиків, та тільки проти цих, що виреклися свойого народу, або хоч і голосили, що вони Українці й люблять Україну, однак знущалися над своїми кріпаками, І проти царя виступав не тому, що він цар, а тому, що кривдив Україну й другі підбиті Росією народи. І колиб жив сьогодні й бачив, що виробляють червоні більшовицькі царі, певно не погладивби їх по головці, а могутнім, грімким словом виступивби проти моря крови, що вони розлили, проти кривд і знущань — таксамо, як виступав проти „білого" царя. І певно таксамо від червовних царів ждалаб його за це Сибір.

Тарас Шевченко не соціяліст, не комуніст вже хочби тому, що в соціялістів і комуністів нема рідної країни, в них є тільки кляса, в них: „пролетарі всіх країн єднайтеся"!, а до інших кляс, до інших шарів голосять вони ненависть — а в Тараса була любов до всіх, і ввесь народ без ріжниці клас взивав він до братньої любови.

І проти Церкви й проти Бога не виступав Шевченко, бо з його писань, з його листів і зі споминів цих, що знали поета, знаємо, що він був дуже побожний. Не виступав проти Церкви, як такої, тільки проти гнилі й зіпсуття в російській православній Церкві. А вже найменьше можуть вважати Шевченка своїм всякі безбожники, безвірники. З життя Шевченка й із творів його знаємо, що він вірив у Бога й був дуже побожний.

Так, значить, наш Тарас, наш геній, не є власністю ні якоїсь партії ні секти — він, його твори, це власність усіх нас, усього народу. Взивав і взиває він увесь український нарід, усі його верстви без ріжниць до братньої любови й цим саме він нам так дорогий! Він не ненависти поет, а поет любови, єдности, згоди. В „Посланні до живих і мертвих і ненароджених земляків моїх" напоминає він, що „не має злому на всім світі веселого дому" та взиває всіх:

„Обніміться, брати мої,
Молю вас, благаю..."!

За цим Його зазивом нам іти! А тоді й тільки тоді:

„Забудеться срамотня
Давняя година,
І оживе добра слава,
Слава України!
І світ ясний, невечерній
Тихенько засяє..."

—o—

З церковних справ

Перша подорож св. Отця.

Перша подорож св. Отця відбудеться в маю с. р. Папа поїде до монастиря на Монте Касіно в полудневій Італії. Монастир сей заложив у 529. році св. Венедикт. Монастир приготовлюється до торжественного обходу 1.400-літньої річниці свойого повстання.

Високе відзначення.

91-літний учений природник мадярський єзуїт Тот, одержав хрест заслуги. Мадярський парлямент використав у законі про залісення Угорщини цілий уступ з одної праці сего працівника. В тексті закону не змінено ніодного слова. Сей старець учить по нинішний день предмету природи в ґімназії ОО. Єзуїтів в Кальочі.

Католики під анґлійською владою.

У великобритійській імперії є майже 16 міліонів католиків. З цього числа: 6 міл. в Европі, 3.5 міл. в Азії, міліон в Африці, 4 міл. в Амерниці, в Австралії і Полінезії 1.5 міліона католиків. Коли загальне число католиків осягне суму 20 міліонів, то Катол. Церква матиме в Британії зглядну більшість.

К. К. 7

Св. Апостол Павло

І дальше проповідували всі три по школах і Сергій Павло заходив туди. Заходили Павло й Варнава й до старости, а він пильно слухав їх і все більше укріплявся в вірі.

Вкінці каже Павло старості:

— Вже знаєш все, що треба знати вірующому, чи хочеш охреститися?

— Хочу — відповів староста — охрести мене.

І Павло охрестив його. І каже Павло до товаришів своїх:

— Тут уже ми сповнили, що до нас належить — треба нам дальше йти. Поїдемо в Памфілію.

І сіли на корабель тай поїхали в напрямі Малої Азії, в Памфілію.

Як були в Пергії памфілійській — каже Йоан, званий Марком, Павлові:

— Тут покину я вас, вертаю в Єрусалим!

— Чому, кидаєш нас? — питає в нього Павло. — Тут нам тебе так потрібно. Господь наш наказує тобі моїми устами, не кидати нас, а йти разом із нами.

— Не можу, мушу йти в Єрусалим!

— Га, коли мусиш, так іди. Та знай, що кидаєш нас у великій потребі. Мене й Варнави тут за мало.

Йоан опустив очі до долу, бо не хотів, щоб Павло вичитав у них, чого він їх кидає. Він уважав, що це за важкий труд для нього ходити з недужим Павлом, що тепер часто мав припадки страшної своєї недуги.

І відлучився Йоан від Павла й Варнави та пішов у Єрусалим.

Сумно стало Павлові по відході Йоана, званого Марком.

— В такій потребі покинув мене! Та знаю я чому? Боїться, що я недужий, що в мене припадки тепер частіші. Та, ніщо в усьому воля Божа! Дам собі раду й без нього...

Не довго побували в Пергії й перейшли в Антіохію Писидійську.

Що це була саме субота, то оба з Варнавою пішли відразу в школу й посідали там.

Саме відчитували в школі святі книги, читали з закону та з пророків.

Як уже прочитали, старшина школи післала до них із проханням:

— Мужі брати, коли маєте слово потіхи людям, так промовте!

І підвівся Павло й повів рукою кругом тай став говорити:

— Мужі Ізраїля богобоязливі, слухайте! Бог ізраїльського народу вибрав наших вітців і підняв нарід у гору, як був він захожий у Єгипті й високим рамям вивів його відтам. — Грімко та поволи говорив Павло, пригадував все минуле Ізраїля аж до Давида царя.

Нарід слухав його з великою увагою, бо любив своє минуле давню славу свою...

А Павло говорив дальше:

— Із Давидового роду підняв Бог, як обітував Ізраїлеві Спасителя Ісуса. Прихід Спасителя заповідав Йоан Хреститель, що хрестив нарід на покаяння...

І грімко закликав Павло:

— Мужі брати, сини Авраамового роду й усі богобоязні між вами, вам післано слово цього спасення. Бо ті, що в Єрусалимі й князі їх не зрозумівши цього й пророчих голосів, читаних що суботи, сповнили їх, осудивши Його й не найшовши ніякої вини прохали в Пилата на Нього смерти...

І говорив дальше Павло про воскресення Господнє й про те, як він по воскресенні являвся ученикам своїм, що тепер є свідками перед людьми. І з святого письма доказував Жидам, що там уже заповідане було Христове воскресення.

Нарід слухав увесь час Павла з запертим віддихом. Огонь, що палав із очей Павла, пал, що лився з його уст розпалював серця слухачів...

— Це Божий муж — думали вони.

А Павло закінчив свою науку:

— Відомож нехай буде вам, мужі брати, що через нього проповідується вам прощення гріхів. І від чого не могли ви в Мойсеєвому законі оправдатися, в Ньому оправдується всякий, хто вірує. Глядітьже, щоб не прийшло на вас те,

Як більшовики нищать релігію розбиванням єдности

Більшовики свідомі цього, що самими переслідуваннями не знищать віри в народі, бо переслідування ще більше скріплюють віру. Так воно справді й є. Релігійність на Радянщині тепер куди більша, як була за царату, коли православна Церква була під опікою держави.

Більшовики бачать це й тому вживають старого випробованого способу — розсварити між собою противника, нехай він ось так сам себе нищить.

Якжеж взялися до цього більшовики?

Вони в першу чергу стали підпомагати ріжним сектам, буцім то сприяли їм. Головнож підпомагали баптистів і адвентистів. Тоді деякі провідники сект заявилися виразно за радянською владою.

Сьогодні, коли ці сектанти так невсипуще при помочі ріжних чужих фондів ширять і в нашому народі свої єретичні „науки“, то треба нам тямити, що вони помічники й співробітники більшовиків. Тямімо це все й усюди й будьмо обережні.

Православна Церква на Радянщині, відірвана перед століттями від єдности зі св. католицькою Церквою, не виявила великої моральної сили й під ударами більшовиків стала розсипатися мов зерна піску. Більшовики внесли в Церкву роздор, заснували т. зв. живу Церкву, що найшла чимало прихильників. Крім цієї „живої Церкви“ заснували ще кілька нових і так повстало кільканацять ріжних релігійних відмін, що часто завзято поборювали себе тай поборюють до сьогодні.

Ось наслідки відірвання від правдивої Христової релігії.

Католицька церков в більшовії, хоч її переслідують більшовики ще жорстокіше, не піддалася, не розпалася, противно сила її скріпилася, а нещасні піддані радянської держави бачать відвагу католицьких священиків і постійність християнських засад і щораз більше горнуться під покров правдивої католицької Церкви.

І може дасть Господь, що це страшне пекло, що його зазнають на Радянщині християне, розкриє їм очі й дасть нагоду пізнати правдиву католицьку віру та доведе до зєдинення православної Церкви з католицькою. Божі шляхи, Божі наміри невислідимі.

НА ВСЕ МАЮТЬ СПОСІБ.



Снігові заспи становлять велику перешкоду в вуличнім русі більших міст. Та Німці й на те придумали хитрий спосіб. Ось, як це бачимо на образку, на засипаній снігом вулиці міста Альтони поставили візок із паровим кітлом. Пару з кітла випускають у сніг, який від сильного горяча тає в одній хвилині. Так паровий котел усуває з вулиць снігову перешкоду скорше й дешевше ніж зробилиби не десятки робітників.

що сказано в пророків: „Дивіться, горді та дивуйтеся й пощезайте, бо діло роблю я в дні ваші, що йому ви не йнялиб віри, колиб хто оповідав вам — пролунало грімке та грізне слово апостола й він зійшов із місця.

Як Павло з Варнавою виходили зі школи, приступили до них погани й просили:

— Прийдіть і на другу суботу та навчайте. До серця припали нам ваші слова.

А як уже школа розійшлася, тоді чимало Жидів і побожних нововірців ішло в слід за Павлом і Варнавою й заводили з ними розмову. А вони відповідали їм та напоминали, щоб пробували в Божій благодаті.

Горнувся нарід до них спрагнений слова Божого й потіхи. Та не подобалося це жидівській старшині. І як другої суботи трохи не ввесь нарід міста зібрався слухати слова Божого, жидівські книжники перечили словам Павла та хулили. Та не злякались Павло й Варнава. Сміло сказав Павло:

— До вас треба було перше промовити слово Боже. Колиж ви відкинули його й уважаєте себе недостойними вічного життя, то ми звертаємося до поган.

Зраділи цим погани й багато їх навернулося та хрестилося. Ширилася наука Христова по всій цій стороні.

Та жидівських книжників розятрило це ще більше. Вони стали підбурювати поважних жінок і перших у городі.

І обступили жидівські жінки дім, де жили Павло з Варнавою й стали кричати:

— Геть відси, геть від нас ви баламути, геть нечисті, що з поганами пристаєте...

Вийшов Павло, хотів їх успокоїти та розярені жінки привитали його ще більшим ревом, посипалося й каміння в його бік. Павло подався назад у хату тай каже до Варнави:

— Щож, брате, годі нам тут сидіти серед цеї розяреної товпи. Обтрусімо порох із ніг своїх на них та ходімо в Іконію. Там потрібно нас. Вже давно взивали мене туди.

— Добре — каже Варнава — ходімо в Іконію.

І зібралися та вийшли з хати. А юрба жінок знов заревіла:

— Геть, геть від нас обманці!

— Ідемо — каже Павло — недостойні ви благодати Божої.

— Ідіть, ідіть на зломання голови!

І пустилися шляхом, що вів із міста. Жінки з криком та лайками й погрозами йшли дальше за ними. Деякі піднімали придорожнє каміння й кидали за ними. Тоді Павло обернувся й каже:

— Оставте нас у спокою. Ми римські горожани. І римський суд покарає вас за зневагу нашу...

Це помогло. Не кидали вже камінням, тільки диким ревом проводжали їх аж за місто.

Однак це саме стрінуло їх і в Іконії. Не зразу правда. Спершу велося їм. Багато навернулося й Жидів і Греків. Та невірні Жиди підбурювали нарід раз-у-раз. І розділилися громадяни Іконії, одні були з апостолами, а другі з Жидами. Дійшло вкінці до цього, що старшини жидівські умовилися, щоб в означений день напасти на них та вкаменувати. Однак остерегли апостолів Жиди, що ввірували в Христа.

— Підемо дальше — каже Павло — не треба без потреби наражувати життя.

І подалися в місто Листру й там проповідували імя Христове.

А був у Листрі чоловік від уродження кривий на ноги, що ніколи доси не ходив. Носили його. Одного разу, як Павло проповідував, почув голос:

— Це правдивий муж Божий!

Павло оглянувся й побачив цього каліку. І глянувши на нього пізнав, що має кріпку віру, щоб одужати. Тоді Павло промовив грімким голосом:

— Стань просто на ноги твої! І в цій хвилині недужий підскочив і ходив.

Бачило це багато поган, між ними й поганські жреці. Став нарід кликати:

— Боги в людському виді зійшли до нас!

(Дальше буде).

——o——

Хліборобська організація

Що то є нарід? — Ріжні суспільні кляси в народі. — Які завдання сповняють суспільні кляси. — Поділ на стани. Ворожнеча кляс, чи їх співпраця? Клясова організація українська хліборобів.

Кождий нарід складається не тільки з одиниць, яких лучить у цілість одна мова й одна спільна минувшина, але нарід — се також збір родин, станів і суспільних клясів. І принявся у світі такий погляд, що здоровий нарід повинен мати ріжні окремі від себе і зорґанізовані в собі кляси. Що треба під сим розуміти?

Ми не будемо тут повторювати пояснень учених, які дуже докладно прослідкують всякі прояви громадського життя людей. Сі учені, т. зв. соціольоґи, створили навіть окрему й дуже високу науку про збірне життя людей. Та наука називається соціольоґія. Пояснює вона, що то є суспільні кляси, як вони повстають і яке їх значіння в життю народів. Ми придивимося до тих справ так, як воно нам представляються щодня і як ми собі їх простим, як то кажуть, хлопським розумом пояснюємо.

Звичайно відріжняємо в народі чотири суспільні кляси: хліборобів, промисловців, купців і інтеліґентів. Крім сего називаємо ще й ріжні стани, — наприклад говоримо про стан священичий, урядничий, військовий і т. п. От такий поділ, такі ріжниці поміж членами одного й того самого народу викликує само життя і розумна орґанізація людей. Отже хлібороби працюють на землі й дбають про запаси поживи для всіх людей. Промисловці витворюють усякі потрібні прилади, машини та прибори для вжитку. Купці дбають про те, щоби потрібні товари на час і в ріжні місця доставити споживачам. Інтеліґенти зноваж збільшують і зберігають культурні здобутки людського духа й ума.

Як бачимо, всі ті кляси сповнюють якесь пожиточне й потрібне для всіх людей завданнє. Коли так придивляємося до того, з яких то клясів складається нарід, то мимоволі нагадується склад людського тіла. Так як ріжні суспільні кляси в народі виконують якесь завданнє, так само й в людськім тілі, бачимо, що ріжні части тіла мають свої окремі призначення.

Крім поділу на кляси, в народі є ще також поділ на стани. На селі говориться звичайно про два стани, ми, мовляв, з „хлопського" стану, а ті з „панського". Деколи говориться про стани в тім саміи розумінню, що про кляси. Однак це несправедливо. Наприклад селяни й дідичі землевласники — належать до двох ріжних станів, але до одної, кляси, а само до хл боробської. Подібно мається річ з робітниками фабричними й промисловцями — керівниками фабрик і варстатів, що належать до двох ріжних станів, але до одної кляси.

Поділ на кляси є природним явищем у кождого народу. Ходить тільки про се, щоби поміж поодинокими клясами була згода й рівновага. То значить, що кожна кляса повинна служити інтересам цілого народу, а не виключно дбати про свої власні. Бо коли вона буде дбати тільки про себе, тоді вона шкодитиме також сама собі. Для прикладу можна тут навести історію про те, як то раз зворохобилися проти жолудка всі інші части тіла. „По що" - сказали вони — „працювати-мемо для цього нероба, що тільки їсть". І очі не дивилися, руки не подавали їжі, уста не хотіли жути, а горло поликати. Ослаб жолудок, але рівночасно з сим і всі части тіла стали нездібні до праці.

Подібно мається річ з суспільними клясами в народі. Колиб хлібороби не дали хліба іншим клясам, то вони самі невдовзі мусіли б пропасти, бо не одержалиб тих річий, що їм дають інші кляси.

Але ясна річ, що можуть заходити такі випадки, де одна кляса використовує другу. Се навіть дуже часто трапляється, от хочби недалеко шукаючи, на Україні і в Росії, де вже від десятьох літ панують московські і жидівські большевики. Вони в страшний спосіб використовують хліборобів, які поносять усі тягарі податкові в державі а за це не мають навіть н йменших прав. Їх навіть явно переслідує держава і уживає всіх сил і ріжних способів, щоб якнайдовше їх кріпостити.

Щож отже мусять робити поодинокі кляси в народі, щоби не датися використати другим клясам, зглядно чужим народам? Передовсім треба тут орґанізації. На жаль в українськім народі клясова орґанізація дуже слабо розвинена, а вже таки найслабше бо майже ніякої орґанізації не мають хлібороби, що становлять подавляючу більшість. Через те багато шкоди мають не тільки вони самі, але й цілий український народ. Його визискують, і то визискують немилосерно й чужі, й „свої".

Минулого тижня принесли українські часописи вістку, що дня 1. марта заснувалася у Львові кооператива „Союз українських хліборобів", яка поставила собі метою згуртувати й зорґанізувати українських хліборобів для оборони своїх клясових інтересів. Ся нова орґанізація буде в першу чергу дбати, щоби широкі маси хліборобів поправили й піднесли свій спосіб господарювання до тої висоти, як се бачимо в західних народів нпр. у Німців або Чехів. В тій цили орґанізація буде співпрацювати з дотеперішним хліборобським товариством „Сільський Господар". В сій хліборобській орґанізації гуртуватимуться селян-хлібороби також священики й українські дідичі. Орґанізація буде уладжувати в ріжних місцевостях краю по більших господарствах досвідні поля, взірцеві господарства і зразкові годівельні стайні. Дбатиме теж про правне й політичне забезпечення українських хліборобів.

Знаємо, що нині в цілому світі орґанізуються люде в своїх професійних і клясових орґанізаціях. Такі свої орґанізації мають уже нині не тільки фабричні робітники, але навіть шевці, фризієри й коминярі, Час уже справді найвищий, щоби й українські хлібороби згуртувалися і зєдналися в своїй клясовій хліборобській орґанізації.

—о—

о. О. Г.

СПОМИН

В 1919 р. довелося і мені податиея за нашими стрільцями за Збруч. По довшій мандрівці я спинився в Камянци под. і на пропозицію бл. п. полковника Гарабача став при стаційний команді духовником для хорих стрільців, якими тиф та червінка заповнили вщерть всі міські шпиталі. На шпиталь перемінено також величезні касарні побіч залізничого двірця.

До обовязків духовника належало тоді не лише уділювати св. Тайн хорим та хоронити померших; духовник мусів ще й виплачувати хорим стрільцям їх „льон", що десять днів, бо не було охочих підстаршин йти між тиф та червінку.

Одного дня прийшла звичайна черга відвідати сей великий шпиталь-касарню. На одній салі лежало понад сто стрільців хорих на червінку. Вид і сопух справді так сказати пекольний! Бліді, виснажені лиця з посинілими устами, з запалими очима. Ухо ловить цілу скалю стогнів і зітхань. Деякі просять о сповідь, дехто вже в аґонії, деякі вже закостенілі мерці, а там дальше хорі таки на ліжках заспокоюють свої природні потреби. На тій салі треба було перебути яких три години, бо виплата „льону" по 40 карбованців на стрільця припинялась через те, що я діставав з каси команди лише банкноти в 50 карб. Тимто кождий стрілець мусів видати решту, за якою звичайно довго инштори по кишеням френча, штанів, камізельки, а найчастіще під брудною подушкою. Так дійшов я до кінця салі, коли з самого кута простогнав жалісний голос: „Отче прошу о сповідь"! Молодий ще, інтеліґентний чоловік щиро і покірно єднався з Богом, обнажував аж до глибин свою душу, по геройськи, перед такимже чоловіком, як він — з глубокою вірою, що через мене священика сам Бог все йому простить. Сповідь скінчилася, я ще дещо розпитував, потішав і успокоював хорого. Вкінци зважився я спитати: „Скажіть будь ласка — що спонукало Вас до нинішньої сповіди? Не з порожньої цікавости питаю, а для душпастирського досвіду і не обидиуся якщо не схочете мені відповісти". „О дуже радо"! — сказав хорий і оповів осьщо:

„Я укінчений правник — тепер на залізничій службі. Ціле життя я був по переконанню соціялістом і послідовно поборював Церкву, віру і священиків. Сюди до Камянця приїхало багато моїх однодумців, що одні других величають товаришами. Вже два тижні лежу ось тут хорий і ніхто з товаришів мене ще не відвідав; бояться смерти. Та через два тижні майже щодня виджу вас отче ось тут поміж нами бідними хорими. І через два тижні думаю над тим, як великою мусить бути ідея, що спонукує до такої жертви посеред очевидної небезпеки смерти. Ся думка привернула мені віру і ось як щасливо все скінчилося. Я дуже хорий. Голосіть отче всюди, що товариші-соціялісти — се лицеміри".

Я подякував за пояснення і сердешно з хорим розпрашався. Ми вже не бачилися більше. Я захорував на тиф з запаленнем легенів і щойно по шістьох тижнях знов зайшов до сеї салі. Від служачого я довідався, що хорий про котрого питаю, помер в два дні по сповіди.

Кілько разів чую на ріжних наших зборах промови, шо зачинаються словам: Товариші все нагадую соб хорого на червінку з самого кута великої салі шпиталю-касарні в Камянци подільськім.

——o——

ЗІСУНУЛАСЯ ГОРА.



На острові Мадейра на південний захід від Еспанії зісунулася розмокла від дощів гора. Разом з нею зісунулося в море 10 домів з 40 мешканцями; 100 людей могло втечи і вратувалися.

ДОПИСИ

СЕБЕЧІВ ПОВ. СОКАЛЬ. Читаю в „Правді" так много дописий з ріжних околиць, та приходить мені на гадку, щоби із нашого села дещо написати та похвалити то, що на похвалу заслугує, а зганити, що гідне напятнowання. Село в нас велике, в сокальськім повіті одно з більше просвічених, чого доказом є около 25 учеників в середних школах, один священик, кількох учителів і академиків, які вийшли з під селянської стріхи. Неграмотних малий процент, бо 4-клясова школа істнує тут від непамятних часів. Церква в Себечеві гарна, мурована, а коло неї дзвіниця з дзвонами, які є гордощами громади, бо голос їх чути аж до Сокаля, себто 15 км. Треба признати, що наші люди люблять свою церков і заповняють її в неділі і свята. Лише деякі молодці позволяють собі підчас Служби Божої проходжуватись по дорозі і курити папіроски, або ходити до керниці пити воду, так як гуси, що не можуть хвильки витримати без води. На Богослуженнях співає чотироголосний хор, який тут від літ істнує, але і збірний спів людий в церкві є гарний і тут можна ствердити приповідку, що інтеліґенцію села можна пізнати по співі в церкві. Школа наша переходила такі події, як всі українські школи, т. є по сфальшованню висліду шкільного плебісциту її зутраквізовано. Щойно по усильних забігах удалось привернути українську мову навчання в І. клясі. — Найкрасше тут розвиваються установи просвітні й економічні, а то: читальня, театр, дві кооперативи і дві кооперативні молочарні. Читальня у нас не має ще власної хати, а коморує в громадськім домі. Се не булоби для неї нещастям, бо тут і члени читальні і громадська рада є однакового духа. Та в минувшім році знайшовся один чужинець, котрий успішно заходився коло того, щоби власти викинули читальню і театр з громадського дому, а коли вже староство прислало поліцією приказ, щоби віддати ключі від читальні, зібрався виділ читальні і ціла громадська рада і порішено поїхати до староства з представленням справи. Слідуючого дня явилася в старостві ціла громадська рада і виділ читальні, разом 36 господарів і предложено просьбу списану і підписану 517 громадянами. Наші заходи віднесли величезний успіх. Староство зараз цофнуло приказ і читальню полишено в спокою, якого до нині заживає. Такто де є солідарність і люди хочуть постояти за своїм правом, там мусять осягнути то, що їм по правді належиться. А читальня у нас дуже потрібна! Щодня вечером наповняється вона не лиш молодіжю, але і старшими господарями, які приходять слухати повістий, читаних на голос. Велика читальняна бібліотека є доступна кождому, а виділ дбає про добір книжок. Найбільшим поводженням тішаться все історичні повісти, які в слухачах розбуджують замилування до минувшини і національну свідомість. Тому голосне їх відчитування є успішним середником проти сельробства й комунізму. Тую рецепту можемо совісно поручити іншим селам, які ще не зовсім позбулися тої інтернаціональної хороби. Театр наш має вже за собою богату минувшину і немало причинився до піднесення просвіти, так як до економічного піднесення причиняються дві кооперативи і дві молочарні при них. Наші пейсаті приятелі мають з тої причини не мало гризоти, бо люди по найбільшій части полагоджують запотребовання у своїх крамницях. Та всетаки находяться одиниці, що в своїй кооперативі купують лише в суботу дріжджe за 5 ґр. більше нічого, але зате па зборах голосно радять, якби то піднести кооперативу! — З жалем треба зазначити, що наші кооперативи не орґанізують у себе скупу покладків! Тую працю веде хто инший. Що кілька днів можна бачити, як селом стара шкапа тягне віз, а на возі два сини Ізраїля кричать що сили: „яйця, яйця!" А люди зі всіх сторін приносять посудини з покладками, бо жидівські добродії платять більше, чим кооператива! Невже кооператива не моглаби таксамо заплатити і взяти сю торговлю в свої руки? Видно, що ся справа не так легка до розвязання, коли як зачуваємо і на раді громадській була піднята і порішена і вже ми гадали, що позбудемося жидівських яйчарів, та все лишилось по давному! Ми дуже раді булиб довідатись, як з такою язвою боролися инші кооперативи і просимо нас вразумити, куда нам звернутись? — Наше село поступове, у себе перевело протиалькогольний плебісцит ще в вересни минувшого року, з повним успіхом, та про відповідь властий годі щонебудь довідатись і два вишинки дальше пишаються в нашій громаді, а третий близенько в сусідній Пивовщині. Нам не потрібний бувби і плебісцит, наколиб всі солідарно зобовязалися не підпирати жида, та показується, що наші люди є дуже милосерні і жалують, щоби жид не збіднів. Тож щодня його відвідують і ратують своїми грішми. Навіть деякі старшини громадські люблять грітися по коршмах, а за їх приміром заходять туди і молодці й набирають собі поганої навички заглядати до склянки, та винюхувати жидівські запахи. І буває так, що одні в читальні просвіщаються, читаючи книжки і часописи, другі рівночасно в коршмі закладають собі касино. Одні образують себе і других і ведуть провід в ідейній роботі, другі байдужі для просвіти, привязані до коршми приносять громаді сором своїм захованням. — Справа та так важна, що про неї колись осібно напишу. Тимчасом, щоби не розтягати свого листа, хочу звернути увагу ще на одну річ! Від якогось часу заїздять до нас і до сусідних сіл щораз частійше варшавські торговці, які розвозять образи святих і продають їх нашим людям по високій ціні, але на сплати. Розуміється, що нема там ані одного нашого святого, себто: Володимира, Йосафата, Покрови, Николая і инших, хотяй купуючі то самі Українці. Нема, бо наші люди не домагаються своїх образів і купують щонебудь, а знов наші промислові і торговельні установи не беруться до видавання і продажі таких образів. Час найвисший подбати про се, а ті тисячі приходу легко моглиби лишитися в українських кишенях!

Громадянин.

Приєднуйте нових передплатників!

Додаткова реєстрац'я інвалід'в

По довголітніх і безконечних заходах і скаргах, вичерпавши міру терпіння воєнного інваліда сойм остаточно ухвалив додаткову реєстрацію воєнних інвалідів у речинці від 1-го липня 199 до 31-го грудня 1930 року.

Відносний закон про цю реєстрацію входить у життя з днем 1. липня ц. р. Від того дня протягом півтори року зможуть зареєструватися в попередно усталенім речинці до дня 30. квітня 1922. р. Право до реєстрації мають інваліди б. австрійської, старої російської армії, армії Української Народньої Республики (от. Петлюри) та польської армії, в тім і ті, що стали інвалідами в польськім війську в повоєнних роках, згідно з статтею зновелізованого закону, що постановляє: „Особи, що мають право до забезпечення з титулу хороби, каліцтва або смерти, яка мала місце перед 1. липня 1929 р., можуть доходити своїх прав аж до 31 грудня 1939. р. включно".

Щодо інвалідів армії У. Н. Р. (от. Петлюри) то право до ренти мають тільки ті, що стали інвалідами в часі союзу У. Н. Р. з Польщею, або вже як інваліди продовжували в тім часі свою службу в армії У. Н. Р.

Інваліди Української Галицької Армії виключені від державного забезпечення внаслідок фальшивої інтерпретації закону, що підводить їх під поняття тих, „котрі боролися проти цілости Річипосполитої Польської".

Оскільки реєстрація інваліда відбудеться згідно з вимогами закону, управнення до побирання ренти починається з першим днем місяця, що слідує по реєстрації.

Звертаємо увагу інвалідів-українців на цю реєстрацію. Тисячі наших інвалідів з Галичини, Волині, Холмщини, Полісся й Підляша не користуються інвалідськими правами, хоч до того дає їм повне право їх терпіння, спричинене військовою службою. Для доконання реєстрації треба предложити військові інвалідські документи з армії, в якій інвалід служив. На випадок браку документів і коли цей брак оправданий н. пр. інвалід не одержав документів через розвал Австрії, або в якийнебудь спосіб затратив, треба покликатися на свідків.

Всякі поради в справі реєстрації, як також адвокатську інтервенцію уділює „Українське Товариство Допомоги Інвалідам" у Львові, вул. Руська ч. 3/II. Поради уділюється тільки тим, що вплатять до Товариства річну членську вкладку в висоті 6 зол. На відповідь залучувати почтову марку за 25 сот. —

—o—

„Правді"

Ти, газето „Правдо" наша,
Ти, що тижня йдеш на суд,
Що газета ніг не має,
То в руках тебе несуть.
І тебе так оглядають
Наче коня той купець,
Всіми силами змагають,
Щоби „Правді" був кінець.
Давно „Правді" задзвонили,
А вона: „Жива буду!"
Чи чули ви, як то бились,
А за Правду-свободу?...
Написавби трохи більше,
Але серце в грудях рве,
Бо куди не обернися,
Скрізь нам лихо, скрізь нам зле.
Нам не може гаразд бути,
Бо все згоди в нас нема,
А де нема сонця-згоди,
Там морози, там зима.
Та не в віки зимі бути,
Лиш двоїтись перестань,
А буде нам добре жити,
На народи другі глянь,
Як в злагоді, в спільнім труді
Добували долю враз —
Як їм сонце волі сяє,
Так засяє і для нас,
Як пропаде в нас незгода
І як не буде хрунів
При виборах, чи при праці —
Доживемо кращих днів.
Та на жаль і в селі нашім
Отся паскудь ще хрунячить
Лиш виборами запахне,
Вже до Мошка хрунь біжить.
У нас віта вибирали,
Я тут добре придививсь,
Кожен вітом бажав бути
І тим нарід омиливсь.
Ти газето „Правдо" наша
Все до згоди завзивай,
Бо лиш згода для народа
Чародійний ключ у рай.

ЮРКО ЛЮБИЙ.

—o—

НОВИНКИ

Совітський літак заблудив. На Полісю в слонимськім повіті, по польськім боці задержався совітський літак з двома летунами: Марковським і Йослем Філем. Розказували вони, що вилетіли вони з Гомля та висідати мали в Житківцях, по совітськім боці. Однак заблудили й попали на польську територію. Летунів інтернувала команда 17. баталіону корпусу охорони погранича, а літак затягнули до касарень.

Пожежа фабрики. В Кросні згоріла до тла щойно пущена в рух фабрика гумових виробів фірми Вурцель і Даар, у якій працювало 200 робітників. Шкоди виносять около міліона золотих. Згоріла вся фабрика із складами.

Залізнича катастрофа. Особовий поїзд, що їхав із Люблина до Кельц, наїхав на тяговий поїзд. Три вагони тягарового поїзду розбиті , а кільканайцять вискочило зі шин. Сім подорожних віднесло рани. Катастрофу спричинив залізничник, який зле пересунув зворотницю.

Страшний випадок. Між Плуговом і Зборовом випав із поїзду Віктор Лунник, який вертав із роботи у Франції. Колеса відтяли йому ногу та покалічили все тіло. Нещасного привезли до шпиталя в Золочеві, де він помер.

Напад на листаря. Дня 6. с. м. довершено у Львові при ул. Городецькій замаху на грошевого листаря Кохановського. Замах не вдався. Довершив його Любович та Мицак. В часі утечі, Любович пострілив одного трамваяра, та сам згинув від поліцайської кулі. Мицака арештовано.

Під колесами льокомотиви. Коло залізничого мосту в Левандівці під Львовом упав під льокомотиву якийсь чоловік. Нещасний згинув на місці. Не знати хто се, бо не найдено при ньому ніяких паперів.

Вовк у Варшаві. В Варшаві на подвірю одного дому при вул. Вольській зловили вовка, який заліз був до скрині зі сміттям. Звязаного вовка відставили до варшавського звіринця.

Староста засуджений на один місяць арешту. В радомськім суді відбулася розправа проти там. старости, котрий їдучи автом з недозволеною скорістю переїхав на смерть робітника. Старосту засуджено на 1 місяць арешту без заміни на гривну.

Замерзла в полі. Вночі з 5-го на 6. ц. м. на полях біля Комарна (пов. Рудки) найдено трупа 62-літньої старухи Анни Гурської. Вона зблудила в снігах і замерзла.

—o—

Переписка Редакції

П. Юрковський, Мушкатівка. Оба дописи одержали, помістимо в найблизчих числах. Оповістку містимо.

Від Адміністрації

Вп. Дмитро Карваш у Лаврові. Передплату за І. кв. 1929 р. в сумі 2.50 зл. ми одержали. Також і 10.— зл. як коляду на Рідну Школу, які прислали Ви від церк. Братства хлопців в Лаврові ми передали до канцелярії Р. Школи.

Жертви

На Ювилейний Дар „Просвіти" від Читальні в Козарци (Югославія) 4 долярн.

На „Рідну Школу", як коляду від гр. кат. Українців у Козарці 3 доляри.

Відповідальний редактор Антін Лотоцький. З друкарні Сп. „Діло", Львів, Ринок 10.